

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE INFORMATYKA

KLASY IV-VIII

Na przedmiocie informatyka przede wszystkim należy jasno określić wymagania i konsekwentnie stosować ustalone zasady.

Należy tak organizować pracę na lekcji (przygotowywać odpowiednie ćwiczenia), aby każdy uczeń miał szansę zdobycia oceny bardzo dobrej i nie czuł się dyskryminowany – trzeba zapewnić każdemu uczniowi sprawiedliwy sposób oceniania. Należy zwracać szczególną uwagę na postępy w zdobywaniu wiedzy i odpowiednio je oceniać.

Uczniom zainteresowanym trzeba proponować ćwiczenia trudniejsze, aby mogli wykazać się swoimi umiejętnościami i wiedzą.

Uczniom mającym trudności z wykonywaniem ćwiczeń i poleceń należy pomagać bezpośrednio podczas zajęć, motywować ich i zachęcać do dalszej pracy.

Ocena umiejętności i wiadomości edukacyjnych uczniów dokonywana jest systematycznie i sprawiedliwie.

Obszary aktywności podlegające ocenie

- przygotowanie stanowiska komputerowego do pracy według zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- organizacja pracy;
- praca z programem – stosowanie odpowiednich metod, sposobów wykonania i osiągnięcie przewidzianych rezultatów;
- rozwiązywanie problemów – dobór właściwego narzędzia oraz dostosowanie środowiska programu do rozwiązywanego zadania;
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych;
- aktywność na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych, np. udział w konkursach przedmiotowych itp.;
- współpraca w grupie;
- wkład pracy ucznia;
- stopień i rodzaj motywacji uczenia się;
- posługiwanie się w opisie pojęć, środków, narzędzi i metod informatyki prawidłową terminologią informatyczną.

Wymagania na poszczególne oceny z uwzględnieniem poziomu wiadomości i umiejętności

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz posiadał wiedzę i umiejętności w zakresie ponadpodstawowym z informatyki w danej klasie,
- prowadzi samodzielną i twórczą działalność rozwijającą własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych – proponuje rozwiązania nietypowe. .
- umie zaproponować własne, oryginalne pomysły, a jego projekty są funkcjonalne i wykończone.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania z informatyki;
- sprawnie komunikuje się z komputerem za pomocą systemu operacyjnego i w pełni wykorzystuje jego możliwości;
- swobodnie posługuje się omawianym oprogramowaniem użytkowym, umiejętnie dobiera je do wykonywanych zadań;
- dobrze zna pojęcia informatyczne występujące w programie nauczania i swobodnie je stosuje;
- posiadaną wiedzę informatyczną stosuje w zadaniach praktycznych i teoretycznych.
- wykonuje projekt bezbłędnie i estetycznie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał niepełny zakres wiedzy i umiejętności z informatyki określonych programem nauczania w danej klasie;
- poprawnie stosuje nabyte wiadomości,
- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne, prace zawierają drobne błędy
- poprawnie posługuje się omawianym oprogramowaniem użytkowym;
- sprawnie komunikuje się z systemem operacyjnym;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej
- wykazuje braki w umiejętnościach i wiedzy, nadrabia je jednak pracowitością i chęcią wykonania ćwiczenia.
- Uczeń wykonuje swoją pracę poprawnie pod względem użycia funkcji programu, ale mało estetycznie i z błędami.
- Projekt pozostaje niewykończony.
- Uczeń stosuje tylko niektóre z omawianych funkcji oprogramowania.
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności i przy pomocy nauczyciela;
- umie komunikować się z komputerem za pomocą systemu operacyjnego;
- umie uruchomić omawiane oprogramowanie użytkowe;
- w wypowiedziach oraz ćwiczeniach popełnia błędy.

Ocena dopuszczająca to ocena dla ucznia słabego, który:

- ma braki w wiadomościach objętych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki
- źle radzi sobie z pracą przy komputerze,
- nie potrafi samodzielnie wykonać ćwiczenia i nie rozumie w pełni zadań przed nim postawionych, ale który przy pomocy nauczyciela umie jednak zrealizować minimum ustalone dla danego ćwiczenia.
- W jego poczynaniach widać duże braki w zakresie wiedzy i umiejętności, ale podejmuje on próby zmierzenia się z zadaniem.
- rozumie pytania i polecenia; zna pojęcia informatyczne występujące w materiale nauczania;

- poprawnie uruchamia komputer i omawiane programy użytkowe;
- potrafi zastosować omawiane wiadomości do wykonania bardzo prostych czynności;
- popełnia liczne błędy merytoryczne.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy w zakresie tego przedmiotu;
- nie zna pojęć informatycznych występujących w materiale nauczania,
- nie umie stosować posiadanych wiadomości do wykonywania elementarnych czynności praktycznych w bardzo prostych sytuacjach,
- nie rozumie pytań i poleceń,
- nie umie uruchamiać programów komputerowych;
- w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy, które uniemożliwiają dalszą jego pracę.

Ocenianie cząstkowe

Ocena ćwiczeń wykonywanych podczas lekcji

W trakcie indywidualnej pracy uczniów nauczyciel powinien zwrócić szczególną uwagę na samodzielność wykonywania przez nich ćwiczeń oraz dopilnować, aby korzystali z instrukcji zawartej w podręczniku (przykładu), a nie wyłącznie z pomocy „sąsiedzkiej” czy pytań kierowanych do nauczyciela.

Należy wymagać od uczniów korzystania z podręcznika. Powinni starać się czytać samodzielnie. Słabszym uczniom nauczyciel ma obowiązek pomóc, ale nie powinien wykonywać za nich ćwiczenia. Jeśli uczeń ma problem, należy wspólnie z nim przeczytać treść polecenia i spytać, czego nie rozumie, a następnie wytłumaczyć mu niejasne zagadnienia.

Można obserwować, czy działania podejmowane przez uczniów w celu rozwiązania zadania wynikają z wiedzy na dany temat i nabytych umiejętności oraz czy są to działania świadome. Ważne jest również, czy uczeń wykonuje wszystkie czynności planowo i nie działa chaotycznie lub przypadkowo.

Można premiować uczniów, którzy wykonają zadanie samodzielnie i poprawnie, jednakże czas wykonania zadania nie powinien być miernikiem oceny. Niektórzy uczniowie mniej sprawnie posługują się klawiaturą czy myszą. Nie wolno dyskryminować uczniów, którzy, zwłaszcza na początku, sobie nie radzą. Oni również powinni mieć szansę na ocenę najwyższą. Powinniśmy obserwować i oceniać postępy uczniów. Gdy wykonywane ćwiczenie ma być podsumowaniem większego działu, w ocenie należy uwzględnić opanowanie wszystkich umiejętności przewidzianych w programie dla danego tematu.

Podczas wykonywania ćwiczeń zasadne jest ocenienie na tej samej lekcji wszystkich uczniów.

Uwaga: Jeśli zdarzy się sytuacja, że dwie osoby pracują przy jednym komputerze, należy tak planować zajęcia, aby uczniowie mogli wykonywać ćwiczenia na zmianę. Tej zasady należy przestrzegać i egzekwować ją, by nie dochodziło do sytuacji, w której pracuje tylko uczeń bardziej sprawny.

Ocena odpowiedzi na pytania

Bardzo często uczniowie, w ramach zadania domowego, przygotowują w domu odpowiedzi na pytania z podręcznika – ustnie lub pisemnie. Na następnej lekcji należy koniecznie sprawdzić przygotowanie uczniów – ocenić odpowiedzi ustne i wybiórczo sprawdzić odpowiedzi pisemne.

Niektóre odpowiedzi mogą być udzielane z wykorzystaniem projektora, zwłaszcza jeśli pytanie dotyczy omówienia sposobu wykonywania określonej czynności.

W trakcie wykonywania przez uczniów ćwiczeń można zadawać pytania o zastosowaną metodę lub sposób otrzymania danego rozwiązania. Należy zwrócić uwagę na sposób formułowania odpowiedzi: czy uczeń posługuje się słownictwem potocznym, czy też używa określeń fachowych i rozumie znaczenie pojawiających się pojęć. Nie należy w czasie tych odpowiedzi zabraniać korzystania z podręcznika. Powinniśmy wręcz zachęcać uczniów do wyszukania zasady czy metody w podręczniku, jeśli uczeń zapomniał, jak się ona nazywa (np. **przeciagnij i upuść**).

Ocena aktywności podczas lekcji

Uczeń poprawnie odpowiadający podczas lekcji na pytania dodatkowe, wykonujący nadprogramowe ćwiczenia, powinien być za to oceniany.

Za poprawne odpowiedzi można stawiać plusy, przyjmując zasadę przeliczania (na koniec semestru) np. 6 plusów – ocena celująca, 5 plusów – ocena bardzo dobra, 4 plusy – ocena dobra. Za mniejszą liczbę plusów proponuję nie stawiać ocen.

W niektórych przypadkach, gdy podczas jednych zajęć uczeń wykaże się szczególną aktywnością i dodatkowymi umiejętnościami, można postawić mu od razu ocenę, jednak nie niższą niż dobra. Stawianie niższych ocen za aktywność może zniechęcić uczniów do podejmowania udziału w dyskusji czy odpowiadania na pytania dodatkowe, z obawy przed otrzymaniem słabej oceny.

Ocena ćwiczeń sprawdzających i sprawdzianów

Ćwiczenia sprawdzające i sprawdziany powinny mieć precyzyjnie określony zakres tematyczny i być dokładnie przygotowane, w formie zrozumiałej dla ucznia i ułatwiającej jednoznaczny ocenę (np. w postaci wypunktowanych poleceń). Forma zadań nie powinna odbiegać od ćwiczeń, które uczniowie wykonują na zajęciach. Nie należy stosować tzw. zaliczania przedmiotu pod koniec semestru. W szkole podstawowej jest to wręcz niedopuszczalne.

Zadania powinny być tak dobrane, aby sprawdzały wiedzę ucznia, a nie jego zdolności plastyczne czy sprawne pisanie za pomocą klawiatury.

W ocenie należy uwzględnić wykonanie wszystkich poleceń zgodnie z ich treścią. Ćwiczenia sprawdzające powinny dotyczyć części praktycznej przedmiotu – posługiwania się komputerem i programami. Sprawdziany powinny składać się z części teoretycznej i/lub praktycznej (w zależności od partii zrealizowanego materiału).

Warto opracować odpowiednią punktację za wykonanie każdego polecenia. Oceny za ćwiczenia sprawdzające i sprawdziany można wystawiać według klucza zgodnego z WSO.

Na sprawdzianie (np. praktycznym) można dopuścić możliwość skorzystania przez ucznia z podręcznika. Pozwala to na kształcenie umiejętności wyszukiwania i korzystania z informacji, a nie uczenia się tekstu na pamięć, często bez zrozumienia. Takie postępowanie jest uzasadnione metodycznie i dydaktycznie. Szybko przekonamy się, że uczniowie, którzy nie przygotowawali się na bieżąco do zajęć i nie czytali treści tematów, nawet nie będą wiedzieli, gdzie szukać ewentualnej odpowiedzi, a czasu na sprawdzianie nie ma tyle, by przeglądać wszystko po kolei.

Jak oceniać ucznia, który jest bardziej zainteresowany? Za co stawiać szóstkę?

Szóstkę należy stawiać za wykonanie zadań ujętych w podręczniku jako zadania dla zainteresowanych oraz innych nadprogramowych prac i poleceń, których przygotowanie wymaga korzystania z dodatkowych źródeł oraz wykazania się umiejętnościami wskazującymi na samodzielne zgłębianie przez ucznia możliwości danego programu.

Uczeń powinien również otrzymać szóstkę za rozwiązywanie zadań na konkursy informatyczne i za branie udziału w takich konkursach. Ocena celująca powinna być wyraźnym wyróżnieniem ucznia.

Ponadto:

Nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez każdego ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych. Zwraca również uwagę, na utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości u uczniów ze stwierdzonymi trudnościami w nauce.